

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO NR. I-399 172, 175 IR 177
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO STATUTO PROJEKTO

1. Statuto projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Seimo statuto 172, 175 ir 177 straipsnių pakeitimo projektas parengtas siekiant patikslinti nuostatas, susijusias su valstybės biudžeto projekto svarstymo procedūromis Seime, suderinti Seimo statuto nuostatas su Biudžeto sandaros įstatymo ir ES teisės aktų nuostatomis.

2. Statuto projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Statuto projekto iniciatorius Seimo narys Mindaugas Lingė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Statuto projekte aptarti teisiniai santykiai:

Seimo statuto 172 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „Vyriausybė ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo valstybės biudžeto projekto pateikimo pateikia Seimui Biudžeto sandaros įstatymo 19 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.“

Seimo statuto 172 straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad „Gautus pasiūlymus ir pastabas Biudžeto ir finansų komitetas perduoda atitinkamiems Seimo komitetams pagal jų kompetenciją, kur šie pasiūlymai turi būti apsvarstyti šio statuto nustatyta tvarka.“

Seimo statuto 175 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Vyriausybė turi pateikti išvadą dėl Europos Komisijos rekomendacijų, o Biudžeto ir finansų komitetas, svarstydamas valstybės biudžeto projektą, turi svarstyti ir šią išvadą.“

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Lietuvai, 2015 m. sausio 1 d. tapus euro zonos nare, taikomi ES teisės aktai, kuriuose nustatyti fiskalinės drausmės reikalavimai, priimtas Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, tad visa Biudžeto sandaros įstatymo, galiojusio iki 2016 m. balandžio 14 d., 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija (ES Tarybos rekomendacijos dėl Stabilumo programos patvirtinamos birželio–liepos mėn., ES tarybos rekomendacijoms įgyvendinti rengiama Nacionalinė reformų darbotvarkė) yra žinoma atitinkamų metų biudžeto projekto rengimo metu ir pateikiama biudžeto projekto aiškinamajame rašte arba tam tikri rodikliai patvirtinami atskirais teisės aktais, pvz.: priimamas Seimo nutarimas, kuriame nustatomas vidutinio laikotarpio tikslas, todėl siūloma Seimo statuto 172 straipsnio 4 dalį pripažinti netekusia galios.

Atsižvelgiant į tai, kad piliečių, asociacijų, kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai dėl teisės aktų projektų, tarp jų ir dėl valstybės biudžeto projekto, registruojami ir paskiriami Seimo komitetams svarstyti Seimo kanceliarijos Dokumentų valdymo informacinėje sistemoje, o Biudžeto ir finansų komitetas pasiūlymų ir pastabų kitiems Seimo komitetams neperduoda, siūloma Seimo statuto 172 straipsnio 10 dalį pripažinti netekusia galios.

2013 m. gegužės 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente ([ES\) 473/2013](#) „Dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų“ (toliau – Reglamentas <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0473>) nustatyta tvarka ir terminai, kada euro zonos valstybė narė turi pateikti Europos Komisijai (toliau – EK) ir Euro grupei ateinančių metų biudžeto plano projektą, kada EK priima nuomonę dėl biudžeto plano projekto. Reglamente nustatyta, kad EK ne vėliau kaip lapkričio 30 d. pateikia euro zonos valstybių narių biudžetų planų projektų, pateiktų iki tų metų spalio 15 d., vertinimą ir paskelbia viešai.

Pagal Reglamento 7 straipsnio 2 dalį: „<...> Kai Komisija, pasikonsultavusi su atitinkama valstybe nare per savaitę nuo biudžeto plano projekto pateikimo dienos, nustato itin rimtus Stabilumo ir augimo paktu nustatytą biudžeto politikos įpareigojimų nevykdymo atvejus, ji priima savo

nuomonę per dvi savaites nuo biudžeto plano projekto pateikimo dienos.“ Tada EK prašo valstybės narės per tris savaitės nuo jos nuomonės paskelbimo dienos pateikti persvarstytą biudžeto plano projektą. Šiuo atveju EK, remdamasi persvarstytu biudžeto plano projektu, kuo skubiau, ne vėliau kaip per tris savaites nuo persvarstyto biudžeto plano projekto pateikimo dienos, priima naują nuomonę dėl biudžeto projekto.

Siekiant suderinti Reglamente ir Seimo statute nustatytus terminus, siūloma keisti Seimo statuto 175 straipsnio 1 dalį ir atsisakyti nuostatos, kuria Vyriausybė įpareigojama pateikti išvadą dėl EK rekomendacijų (nuomonės). Atkreiptinas dėmesys, kad Europos Sąjungos teisės aktuose nėra nustatytas įpareigojimas Vyriausybei teikti išvadas dėl EK nuomonės.

Seimo statuto 176 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad iki lapkričio 25 d. valstybės biudžeto projektas turi būti apsvaistytas Seimo posėdyje, Biudžeto ir finansų komiteto išvados dėl valstybės biudžeto projekto turi būti užregistruotos Seimo posėdžių sekretoriato ir paskelbtos Seimo interneto svetainėje prieš 72 valandas iki Seimo posėdžio, kuriame svarstomas projektas, pradžios. Jeigu EK nenustato itin rimtų Stabilumo ir augimo pakto nustatytų biudžeto politikos įsipareigojimo nevykdymo atvejų, pagal Reglamentą ji nuomonę priima ne vėliau kaip lapkričio 30 d., todėl ši nuomonė gali būti gauta jau įvykus valstybės biudžeto projekto pirmajam svarstymui.

Vadovaujantis Reglamente nustatytais terminais, nauja EK nuomonė galėtų būti priimta ne vėliau kaip pirmąją gruodžio savaitę. Atsižvelgiant į tai, siūloma papildyti Seimo statuto 177 straipsnio 1 dalį nuostata, jeigu pagal 2013 m. gegužės 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą [\(ES\) 473/2013](#) dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų Europos Komisija priėmė nuomonę, kad valstybės biudžeto projektas turi būti persvarstytas, Vyriausybės atstovas antrojo valstybės biudžeto projekto svarstymo metu praneša, kaip valstybės biudžeto projekte atsižvelgiama į Europos Komisijos nuomonę.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto Statuto pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių priimtas statutas nesukels.

6. Kokią įtaką priimtas Statutas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas Seimo statutas neturės įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai.

7. Kaip Statuto įgyvendinimas atsiliieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Seimo statuto įgyvendinimas nesusijęs su verslo sąlygoms ir jo plėtra.

8. Ar Statuto projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Seimo statuto projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Statuto inkorporavimas į teisinę sistemą – kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus Seimo statuto pataisas, kitų teisės aktų koreguoti nereikės.

10. Ar Statuto projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Taip.

11. Ar Statuto projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Taip.

12. Jeigu Statutui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priimti naujų įgyvendinamųjų teisės aktų nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks Statutui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Statuto įgyvendinimui papildomų lėšų nereikės.

14. Statuto projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Valstybės biudžeto projektas, Europos Komisijos nuomonė.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia

Seimo narys Mindaugas Lingė